

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н. Лоханова Н.О.

“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 Облік і оподаткування

за магістерською програмою професійного спрямування
Міжнародний облік, аналіз і оподаткування

на тему: **«Облік і контроль розрахунків з дебіторами на прикладі ТОВ
«АЛАН»»**

Виконавець:

студент 6 курсу 3 групи
обліково-економічного факультету

Косенкова Ольга Андріївна

Науковий керівник:

к.е.н Бойко Ольга Станіславівна

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	6
1.1. Економічна сутність, види та оцінка дебіторської заборгованості підприємств.....	6
1.2. Нормативне забезпечення обліку та контролю дебіторської заборгованості	13
1.3. Облік дебіторської заборгованості згідно МСФЗ.....	17
1.4. Дискусійні питання обліку дебіторської заборгованості	21
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОРЯДОК ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «АЛАН»	26
2.1. Загальна фінансово-господарська характеристика ТОВ «АЛАН»...	26
2.2. Організація первинного обліку дебіторської заборгованості на підприємстві	31
2.3. Організація аналітичного і синтетичного обліку дебіторської заборгованості	35
2.4. Організація інвентаризації дебіторської заборгованості	40
2.5. Удосконалення організації обліку дебіторської заборгованості....	42
РОЗДІЛ 3. ДІЮЧА СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI ТОВ «АЛАН» У ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНОМУ АСПЕКТІ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	46
3.1. Мета, завдання та джерела контролю дебіторської заборгованості	46
3.2. Методика проведення контролю дебіторської заборгованості та напрями удосконалення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості ТОВ «АЛАН»	49
3.3. Аналіз дебіторської заборгованості на підприємстві ТОВ «АЛАН»	52
3.4. Застосування методів економічно-математичного моделювання для цілей підвищення ефективності діяльності підприємства	59
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	82

ВСТУП

Актуальність теми. Невід'ємною частиною фінансово-господарської діяльності кожного суб'єкта господарювання є операції розрахунків з дебіторами, які пов'язані з надходженням грошових коштів. Існуюча нестабільність економічної ситуації на ринку України призводить до збільшення ризиків при продажу товарів, робіт, послуг з відстрочкою оплати. Дебіторська заборгованість значно погіршує фінансовий стан підприємства, вона є причиною знерушення грошових коштів, відверненням їх з господарського обороту, що призводить до зниження темпів виробництва і показників діяльності підприємства, оскільки прострочена дебіторська заборгованість з минулим терміном позивної давнини підлягає віднесенню на збитки підприємства.

Дебіторська заборгованість насамперед виникає у процесі реалізації продукції, товарів, робіт послуг як продукту основної діяльності підприємства. Заборгованість дебіторів унаслідок таких операцій становить значну частину оборотних активів виробничого чи торгового підприємства.

Виходячи з облікових даних про заборгованість за розрахунками обчислюються та характеризують фінансовий стан підприємств, впливають на рівень їхньої інвестиційної привабливості, кредитоспроможності, загальної рентабельності діяльності такі важливі фінансові показники як платоспроможність та ліквідність. Сучасний фінансовий стан підприємств свідчить про те, що більшість оборотних коштів зосереджені саме у складі дебіторської заборгованості. З цього можна дійти висновку, що незабезпеченість підприємств власними оборотними коштами викликана недоліками в управлінні дебіторською заборгованістю. Також останнім часом у складі дебіторської заборгованості збільшується рівень простроченої заборгованості. Подолати такий стан можна за умов впровадження на підприємствах ефективної системи управління грошовими коштами та дебіторською заборгованістю.

Одним з найбільш проблемних питань у бухгалтерському обліку дебіторської заборгованості – це суперечності між бухгалтерським та податковим обліком у таких напрямках, як формування резерву сумнівних боргів, облік сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості та ін.

Дослідженню проблем обліку та контролю розрахунків з дебіторами присвячені роботи вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема, таких як Ф.Ф. Бутинець, Б.І. Валуєв, С.Ф. Голов, В.І. Єфіменко, В.М. Костюченко, Г.О. Москалюк, О.М. Петрик, В.В. Сопко, В.Г. Швець, В.О. Шевчук та інші. Вивчення наукових праць та практика господарської діяльності свідчать про те, що низка проблем організації обліку та контролю дебіторської заборгованості в ринкових умовах є дискусійними та потребують подальших досліджень та наукових розробок.

Необхідність теоретичного обґрунтування і розробки практичних рекомендацій щодо обліку заборгованості підприємств обумовили вибір теми кваліфікаційної роботи та її актуальність.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи полягає у дослідженні питань обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості, виявленні існуючих проблем, пов'язаних з обліком розрахунків з дебіторами, та пошук шляхів вирішення даних проблем.

Реалізація мети дослідження зумовила постановку та вирішення наступних завдань:

- визначити економічну сутність, класифікацію та оцінку дебіторської заборгованості;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику підприємства, проаналізувати основні показники, що характеризують фінансово-економічний стан підприємства;
- оцінити стан внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємстві;
- проаналізувати динаміку та структуру дебіторської заборгованості на підприємстві;

– сформулювати пропозиції по зменшенню обсягу дебіторської заборгованості і її впливу на фінансовий результат.

Об’єкт і предмет дослідження. Об’єктом дослідження є процеси обліку та контролю в діяльності Товариства з обмеженою відповідальністю «АЛАН».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних питань пов’язаних з обліком розрахунків суб’єктів господарювання з дебіторами.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань використано як загальнонаукові методи (аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, абстрагування, конкретизація), так і емпіричні (документування, розрахунково-аналітичні та балансово-звітні прийоми). Окрім того, застосовано методи теоретичного узагальнення і порівняння – для розкриття економічного змісту дебіторської заборгованості; комплексного і системного підходів – для дослідження якості обліку заборгованості та розроблення методичного підходу до класифікації в системі управління підприємством; методи формалізації – для розробки концептуальних основ обліку і контролю заборгованості в системі управління підприємством; абстрактно-логічні – для формулювання теоретичних висновків і узагальнень.

Інформаційна база дослідження представлена законодавчими, нормативними актами, інструкціями, збірниками наукових праць, підручниками, енциклопедіями, стандартами бухгалтерського обліку, інформацією друкованих та електронних періодичних видань, а також бухгалтерські дані ТОВ «АЛАН» відносно організації обліку дебіторської заборгованості.

Висновки до розділу 3

Отже, об'єктами контролю на ТОВ «АЛАН» є стан розрахункових взаємовідносин, що виникають в процесі звичайної та надзвичайної діяльності. Під час ревізії дебіторської заборгованості ТОВ «АЛАН» використовуються такі прийоми контролю, як: інвентаризація, службове розслідування, прийому документального контролю.

На нашу думку потрібно використовувати такі методи та засоби контролю, які б давали змогу зменшити рівень дебіторської заборгованості. Таким чином, з метою оцінки стану дебіторської заборгованості слід проводити контроль в розрізі розміру заборгованості окремих дебіторів за термінами виникнення боргів.

Узагальнення проведеного регресійного аналізу показало, що поліпшення оборотності дебіторської заборгованості на ТОВ «АЛАН» пов'язано із підвищенням якості виробленої продукції. Особливу увагу ТОВ «АЛАН» слід приділити стратегії підвищення якості товару як найважливішої складової стратегії підприємства. Об'єктами прогнозування є показники якості товару, що уступають аналогічним показникам товарів конкурентів.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження теоретико-методичних питань, критичної оцінки діючої практики обліку та контролю дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах було встановлено, що у теперішній час спостерігається криза неплатежів. Тому важливим завданням стає вивчення, керування і аналіз дебіторської заборгованості, оскільки недбале ставлення до дебіторської заборгованості приводить до уповільнення розрахунків та погіршення фінансового стану підприємства.

Для ефективного управління заборгованістю на підприємствах важливе значення має її класифікація, яка в системі бухгалтерського обліку повинна відповідати інформаційним потребам менеджерів. На основі проведеного дослідження можна зробити висновки про широкий спектр видів дебіторської заборгованості. Проведений аналіз економічної літератури показав, що до цього часу серед науковців відсутня єдність поглядів щодо класифікації заборгованості. Розглянуті підходи до класифікації заборгованостей за різними ознаками та рекомендації щодо внесення змін у П(С)БО 10 дають змогу вирішити проблему узагальнення інформації щодо розрахунків з дебіторами та кредиторами залежно від потреб користувачів.

Для прийняття управлінських рішень важливе значення має повнота і об'єктивність інформації, пов'язаної з дебіторською заборгованістю. Вирішення багатьох проблемних питань дозволить значно вдосконалити організацію та методику обліку розрахунків з дебіторами. Створення ефективної системи контролю за якістю обліку розрахунків з дебіторами вимагає розробки чіткої та досконалої класифікації дебіторської заборгованості, уніфікації способів її оцінки та документів аналітичного обліку. Це, відповідно, дозволить накопичувати інформацію про розрахунки з дебіторами з різними рівнями деталізації і узагальнення.

Одним із поширених факторів зниження ефективності управління дебіторською заборгованістю є порушення співвідношення між дебіторською

та кредиторською заборгованістю. Постійне перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською може призвести до фінансової нестабільності підприємства. Створення ефективної моделі обліку дебіторської заборгованості дозволить уникнути ризиків неплатоспроможності і зниження показників ліквідності внаслідок отримання об'єктивної та своєчасної інформації для прийняття оптимальних управлінських рішень.

В роботі розглянуто порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості та визначені головні особливості обліку дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві – ТОВ «АЛАН». Основним предметом діяльності підприємства є виробництво і реалізація ковбасних виробів.

Для ведення обліку підприємство використовує програму «Project» за допомогою якої можна вести всі види обліку в єдиній інформаційній базі. Також для подання фінансової, податкової та статистичної звітності ТОВ «АЛАН» використовує програмний продукт «MeDoc».

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться окремим структурним підрозділом бухгалтерією на чолі з головним бухгалтером, права і обов'язки якого, як і кожного бухгалтера підприємства, закріплені посадовими інструкціями.

Аналіз основних показників, що характеризують фінансово-економічний стан діяльності підприємства ТОВ «АЛАН» показав, що підприємство є фінансове нестійке, рентабельність діяльності підприємства свідчить про зменшення ефективності господарської діяльності, пов'язаної з отриманням прибутку. Окремо було проведено розрахунок показників дебіторської заборгованості. Виходячи з розрахунків, можна сказати, що найбільшу частку су складі дебіторської заборгованості займає заборгованість покупців. В загальному обсязі оборотних коштів відбулося зростання дебіторської заборгованості. Позитивним є збільшення коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості та зменшення строку погашення заборгованості.

Застосування методів економіко-математичного моделювання для цілей підвищення ефективності діяльності ТОВ «АЛАН» показало, що поліпшення оборотності дебіторської заборгованості на ТОВ «АЛАН» пов'язано із підвищенням якості виробленої продукції. Тому можуть бути прийняті наступні рішення щодо формування напрямів підвищення конкурентоспроможності. Особливу увагу ТОВ «АЛАН» слід приділити стратегії підвищення якості товару як найважливішої складової стратегії підприємства. Крім того, комплексний показник конкурентоспроможності за споживчими властивостями можна покращити за допомогою росту показника престижності торговельної марки ТОВ «АЛАН», зокрема за допомогою: а) зміни системи стимулювання офіційних дистриб'юторів ТОВ «АЛАН»; б) зміни у черговій рекламній кампанії ТОВ «АЛАН» концепції представлення іміджу підприємства як такого, що виготовляє продукцію з натуральної та екологічної сировини.

Дослідивши порядок організації первинного, аналітичного і синтетичного обліку на підприємстві ми дійшли висновку, що в цілому він відповідає вимогам чинного законодавства з цього питання і ведеться із застосуванням типових форм первинних документів зі складанням відповідних бухгалтерських проведення, проте існують певні недоліки.

По-перше, відсутній графік документообігу відносно документів які обліковують дебіторську заборгованість, що призводить до виникнення проблем, пов'язаних з плануванням роботи, визначенням причин збоїв основних господарських процесів, визначенням відповідальних осіб, незадоволенням працівників оцінкою їхньої роботи.

По-друге, на підприємстві не сформований резерв сумнівних боргів, що може спричинити заниження оцінки зобов'язань та витрат і завищення оцінки активів і доходів підприємства.

По-третє, відсутність відділу контролю.

З метою усунення виявлених недоліків і підвищення ефективності організації обліку і контролю дебіторської заборгованості та його подальшого вдосконалення в роботі було запропоновано ввести певні заходи.

Для ефективного управління дебіторською заборгованістю пропонуємо ТОВ «АЛАН» вести систему управління дебіторською заборгованістю, яка буде складатися з двох блоків. Перший блок – це запровадження кредитної політики на підприємстві, другий блок – запровадження використання методів управління своєчасності оплати.

Для більш ефективної організації обліку на підприємстві необхідно розробити та затвердити графік документообігу щодо обліку розрахунків за дебіторською заборгованістю та претензіями, інструкції по заповненню первинних документів, наказ про ведення претензійно-позовної роботи на підприємстві.

Необхідно внести до наказу про облікову політику пункт, в якому буде зазначено створення та метод резерву сумнівних боргів.

Запровадження у практичну діяльність запропонованих рекомендацій сприятиме подальшому вдосконаленню організації обліку дебіторської заборгованості ТОВ «АЛАН», і тим самим позитивно вплине на конкурентоспроможність підприємства, нарощуючи його економічний потенціал.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белокоз О. Відмінності між вітчизняними та міжнародними підходами до оцінки дебіторської заборгованості торговельних підприємств / О. Белокоз // Галицький економічний вісник. — 2010. — № 3. — С. 197—201.
2. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств/ М.Д. Білик// Фінанси України.—Міністерство фінансів України, 12/2003.-№12. С. 24-36;
3. Білик, М. Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств [Текст] / М. Д. Білик // Фінанси України. – 2003. – №12. – с. 7.
4. Бірюкова, О. Л. Раціоналізація документобігу на підприємстві [Електронний ресурс] / О. Л. Бірюкова, Ю. Г. Швабська, Г. М. Красніцька. – Режим доступу : <http://intkonf.org/biryukova-ol-shvabska-yug-krasnitska-gmratsionalizatsiya-dokumentobigu-na-pidpriemstvi>
5. Бондарева, О. Резерв сумнівних боргів: зміни чи без змін?! [Текст] / О.Бондарева // Бухгалтерія. – 2007. – № 10. – С. 33-35.
6. Бутинець, Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку [Текст] : навч. посіб. / Ф.Ф.Бутинець, С.М.Лайчук, О.В.Олійник, М.М.Шигун. – Житомир : ПП «Рута», 2002. – 472 с. – ISBN 966-7570-64-9
7. Бухгалтерський облік: облікова політика і план рахунків, стандарти і кореспонденція рахунків, звітність [Текст] : навчальний посібник для студентів вузів. / проф. Ф.Ф.Бутинець, доц. Н.М.Малюга – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 480 с. – ISBN 966-7570-14-2
8. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст] : підручник / ред. проф. Ф.Ф.Бутинця. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 608 с. – ISBN 966-7570-63-0
9. Вахрушев, С. Порядок обліку дебіторської заборгованості [Електронний ресурс] / С. Вахрушев. – Режим доступу : <http://www.dtkk.com.ua/show/3cid0104.html>.

10. Вишневецький, М. Інвентаризація розрахунків [Текст] / М. Вишневецький // Податки та бухгалтерський облік (укр.). – 2005. – №88 – С. 12
11. Войналович, О. М. Організація бухгалтерського обліку: загальні основи [Текст] / О. М. Войналович // Податки та бухгалтерський облік. – 2004. – №55. – С. 5-12.
12. Гольцова, С.М. Бухгалтерський облік [Текст] : навч. посіб. / С.М.Гольцова, І.Й.Плікус. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. – 255 с. – ISBN 966-680-231-7.
13. Гриб, Ю. Безнадійна заборгованість [Текст] / Ю.Гриб // Бухгалтерія. – 2006. – № 30. – С. 23-27.
14. Гуня, В. О. Удосконалення класифікації дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств [Електронний ресурс] / В. О. Гуня. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/gunya.pdf>.
15. Жуковська, В. В. Напрями удосконалення обліку розрахунків із покупцями і замовниками [Електронний ресурс] / В. В. Жуковська – Режим доступу : <http://udau.edu.ua/library.php?pid=1116>
16. Завгородній А.,Г. Фінансовий словник: словник/ Вознюк Г.Л., Завгородній А.Г., Смовженко Т.С.-К.: Знання 2007-1072 с.- ISBN 978-966-346-393-3
17. Зубрицька, І. Резерв сумнівних боргів – як його показати в балансі [Текст] / І.Зубрицька // Дебет-Кредит. – 2002. – № 4. – С. 12-17.
18. Ільяшенко, Н. С. Організаційно-економічний механізм управління дебіторською заборгованістю [Електронний ресурс] / Н. С. Ільяшенко. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/ /2009_5/files/EC509_16.pdf
19. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових засобів, документів та розрахунків [Текст] // Баланс. – 1998. – № 6(183). – С.5-14.
20. Камінська Н.П. Механізм управління дебіторською заборгованістю 6 Вісник національного університету кораблебудування.

21. Кияшко, О. М. Облік дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] / О. М. Кияшко. – Режим доступу : http://www.nbuuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tiru/2008_25_26/82.pdf. – Заголовок з екрану.

22. Кім, Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення [Текст] : навч. посіб. / Г.Кім., В.В.Сопко, С.Г.Кім. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 510 с. – ISBN 966-8568-42-7.

23. Колеснікова О.М. Проблемні питання обліку резерву сумнівних боргів в контексті Податкового кодексу України // Ефективна економіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=772>

24. Котляр, М. Управління дебіторською заборгованістю як можливий чинник підвищення фінансової стійкості підприємства [Текст] / М. Котляр // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2004. – №70. – с. 43.

25. Кужельний, М. Теоретичні аспекти бухгалтерського обліку [Текст] / М. Кужельний // Бухгалтерський облік і аудит : Науково-практичний журнал. – 2005. – № 8/9. – С. 45-49.

26. Левицька, Н. М. Як ефективно оптимізувати документообіг [Текст] / Н. М. Левицька // Податкове планування. – 2006. – №3. – С. 22-23.

27. Лишиленко, О.В. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст] : навч. посіб. / О. В. Лишиленко. – Київ : Вид-во «Центр навчальної літератури», 2003. – 524 с. – ISBN 966-8788-54-7.

28. Лишиленко, О.В. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст] : навч. посіб. / О.В.Лишиленко. – Київ : Вид-во «Центр навчальної літератури», 2003. – 524 с. – ISBN 966-8788-54-7.

29. Лігоненко Л.О. Управління дебіторською заборгованістю підприємства : навч. Посіб./ лігоненко Л.О., Новикова Н.М.-К.:КНТЕУ.-2005.- 275 с. – ISBN 966-629-192-4

30. Ловінська, Л. Г. Дебіторська заборгованість, критерії її визнання та види [Електронний ресурс] / Л. Г. Ловінська. – Режим доступу : <http://studentbooks.com.ua/content/section/7/35>
31. Матицина Н., Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. Бухгалтерський облік і аудит.- 2006.-«12.-с.38-42
32. Матицина, Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю [Текст] / Н.Матицина // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 12. – С.12-18.
33. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) та їх тлумачення. — К.: ПП «Видавництво «Фенікс», 2004. — 1272 с.
34. Моргунова, Т. І., Кредитна політика як інструмент управління дебіторською заборгованістю [Електронний ресурс] / Т. І. Моргунова, П. О. Шутова. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Ekpr/2009_25/morgunova.htm.
35. Моречний С.В. Економічний енциклопедичний словник: словник/Моречний С.В., Ларіна Я.С., Устинко О.А.- Львів:Світ-2005-568с. ISBN 966-603-426-3
36. Нашкерська, М. М. Управління дебіторською заборгованістю в структурі оборотного капіталу підприємства [Електронний ресурс] / М. М. Нашкерська. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/2009_16_1/stat_16_1/32.pdf.
37. Некрасенко, Л. А. Шляхи оптимізації дебіторської заборгованості підприємства [Електронний ресурс] / Л. А. Некрасенко. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/2008_12/2/nekras.pdf
38. Нікітюк А.В. Аналітична оцінка дебіторської та кредиторської заборгованості
39. Ніколаєнко, О. Деякі аспекти аналізу дебіторської заборгованості суб'єктів господарювання [Текст] / О.Ніколаєнко // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 7. – С. 141-146.

40. Павлюк, І. Проблеми бухгалтерського обліку реалізації товарів [Текст] / І. Павлюк // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 1. – С. 41-54.
41. Петрик, О. Аудит дебіторської заборгованості відповідно до П(С)БО [Текст] / О. Петрик // Бухгалтерський облік і аудит. – 2000. – № 7. – С. 10-19.
42. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-IV: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс» [Електронний ресурс] : положення затв. МФУ від 31.03.99 № 87. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України
44. Положення (стандартом) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів» [Електронний ресурс] : положення затв. МФУ від 31.03.99 № 87. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України
45. Про аудиторську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 22.04.93 № 3125-XII. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України
46. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 16.07.99 № 996-XIV. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України
47. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 26.01.93 № 2939-XII/ – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України
48. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 26.01.93 № 2939-XII/ – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України
49. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 26.01.93 № 2939-XII/ – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України

50. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] : наказ затв. МФУ від 29.12.2000 №356. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України

51. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237

52. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №12 «Баланс» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.03.99 № 87

53. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №13 «Фінансові інструменти» : Наказ Міністерства фінансів України від 30.10.2001 р. № 559.

54. Про затвердження Положення(стандарт) бухгалтерського обліку №19 «Об'єднання підприємств» : наказ Міністерства фінансів України від 7.07.1999 року № 163

55. Про захист прав споживачів [Електронний ресурс] : Закон України від 01.12.05 № 3161-IV. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України

56. Про норми відшкодування витрат на відрядження у межах України та за кордон [Електронний ресурс] : постанова КМУ від 23.04.99 № 663. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України

57. Про оподаткування прибутку підприємств [Електронний ресурс]: Закон України від 28.12.94 № 334/94-ВР. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України

58. Про податок на додану вартість [Електронний ресурс] : Закон України від 03.04.97 № 168/97-ВР. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України

59. Романів, Є.М. Контроль і ревізія [Текст]: навч.посіб / Є.М.Романів, Р.Л.Хомяк, А.С.Мороз, М.В.Корягін. – Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2002. – 320 с. – ISBN 966-7597-30-X

60. Романів, Є.М. Контроль і ревізія [Текст]: навч.посіб / Є.М.Романів, Р.Л.Хомяк, А.С.Мороз, М.В.Корягін. – Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2002. – 320 с. – ISBN 966-7597-30-X

61. Самарченко, О. Облік і списання грошової заборгованості [Текст] О.Самарченко. Бухгалтерія. – 2008. – № 48. – С. 33-38.

62. Скорба О.А. Регулювання обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній практиці // Економіст. — 2009. — № 11. — С. 50—56.

63. Ткаченко, Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України [Текст] : підручник для студ.екон.спец.вищ.навч.закл. – 6-те вид. / Н.М.Ткаченко. – Київ : А.С.К., 2002. – 784 с. – ISBN 966-3455-67-9.

64. Ткаченко, Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України [Текст] : підручник для студ.екон.спец.вищ.навч.закл. – 6-те вид. / Н.М.Ткаченко. – Київ : А.С.К., 2002. – 784 с. – ISBN 966-3455-67-9.

65. Ценклер, Н. І. Вдосконалення класифікаційних ознак дебіторської заборгованості та їх значення в підвищенні контрольно-аналітичної функції обліку [Електронний ресурс] / Н.І. Ценклер, П.Б. Кватирка. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/portal/statti/9.htm>

66. http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/200.pdf

67. <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/9506/1/vdoskonalennya%20%20obliku.pdf>

68. Янковой А.Г. Математико-статистические методы и модели управления предприятием: [учеб. пособ.] / Александр Григорьевич Янковой. - Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. – 250 с.

69. Янковой О.Г. Моделювання парних зв'язків в економіці: [Навч. посібник] / Олександр Григорович Янковой. - Одеса: Оптимум, 2001. – 198 с.